

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
แผนการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty practice)
ปีการศึกษา 2566

ชื่อ – สกุล อ.สุภาวดี ไชยเดชาธร เชี่ยวชาญ....การพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคเบาหวาน..

หน่วยให้บริการ....หอผู้ป่วยสามัญเด็ก 2 รพ. มหาราชนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

โรคเบาหวานชนิดที่ 1 (Type 1 Diabetes Mellitus) เป็นโรคเรื้อรังที่พบได้บ่อยในเด็กและวัยรุ่น ซึ่งเกิดจากความผิดปกติของตับอ่อนที่ไม่สามารถสร้างอินซูลินได้เพียงพอ ทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดสูงและส่งผลกระทบต่อระบบต่างๆ ของร่างกาย หากไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสมอาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันที่รุนแรง เช่น ภาวะเลือดเป็นกรด (Diabetic Ketoacidosis: DKA) หรือภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia) ซึ่งเป็นอันตรายถึงชีวิต รวมไปถึงภาวะแทรกซ้อนเรื้อรังในระยะยาว

การพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคเบาหวานชนิดที่ 1 มีความซับซ้อนและท้าทาย เนื่องจากต้องอาศัยการจัดการที่สมดุลระหว่างการให้ยาอินซูลิน การควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย และการติดตามระดับน้ำตาลในเลือดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการดูแลด้านจิตสังคมเพื่อให้เด็กและครอบครัวสามารถปรับตัวกับโรคเรื้อรังได้ อาจารย์พยาบาลเด็กจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับการจัดการโรคเบาหวานในเด็ก การสอนทักษะที่จำเป็น (Survival skills) ให้แก่ผู้ป่วยและผู้ปกครองโดยเน้นกระบวนการ "เสริมสร้างพลังอำนาจ" (Empowerment) แก่ผู้ป่วยและครอบครัว เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ดังนั้น การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อดูแลผู้ป่วยเด็กที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 1 อย่างเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์ เพื่อนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่นักศึกษาพยาบาล และเป็นต้นแบบในการดูแลผู้ป่วยเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่ดีที่สุด

เป้าหมาย (เน้นการเพิ่มพูนสมรรถนะของอาจารย์)

เพื่อเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคเบาหวานชนิดที่ 1 (Type 1 Diabetes Mellitus)

วัตถุประสงค์ (เน้นการดูแลผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ)

1. เพื่อให้ผู้ป่วยเด็กโรคเบาหวานชนิดที่ 1 ได้รับการพยาบาลที่มีคุณภาพไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน
2. เพื่อให้ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นในการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 1 ต่อเนื่องที่บ้าน เพื่อลดโอกาสการกลับมารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. เด็กป่วยด้วยโรคเบาหวานชนิดที่ 1 ไม่เกิดภาวะ DKA ขณะอยู่ในโรงพยาบาล
2. เด็กป่วยด้วยโรคเบาหวานชนิดที่ 1 ไม่เกิดการกลับมารักษาซ้ำเมื่อกลับบ้าน
3. ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลมีความรู้และมีทักษะในการดูแลเด็กเมื่อกลับบ้านอยู่ในระดับดี (ค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 16 จากคะแนนเต็ม 20)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ (เป็นประโยชน์ที่เกิดกับผู้รับบริการ)

1. ผู้ป่วยเด็กมีความปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน (Hypoglycemia/DKA) ในระหว่างการพักรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วและปลอดภัย
2. ผู้ป่วยเด็กมีระดับน้ำตาลในเลือด (Blood Glucose) อยู่ในเกณฑ์เป้าหมาย หรือมีแนวโน้มลดลงสู่เกณฑ์ปกติ
3. ผู้ป่วยเด็กและผู้ปกครองมีทักษะในการฉีดอินซูลินและการตรวจระดับน้ำตาลในเลือดได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐาน
4. ผู้ป่วยเด็กและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกรับประทานอาหาร และการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดอาการผิดปกติ
5. ผู้ป่วยเด็กและครอบครัวมีความมั่นใจในการกลับไปดูแลตนเองที่บ้าน ลดอัตราการกลับมารักษาซ้ำ (Re-admission) จากภาวะแทรกซ้อนที่ป้องกันได้

ระยะเวลา

กุมภาพันธ์ 2567 ถึง เมษายน 2567 ทุกวันจันทร์ พุธ พฤหัสบดี สัปดาห์ละ 8 ชั่วโมง รวม 12 สัปดาห์
รวมระยะเวลาทั้งหมด 96 ชั่วโมง

วันที่	เวลา	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์
จันทร์	13-17 น.	4
พุธ	16-18 น.	2
พฤหัสบดี	16-18 น.	2

กลุ่มผู้รับบริการเป้าหมาย

ผู้ป่วยเด็กที่ป่วยเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 1 จำนวน 12 ราย

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล
1	ประเมิน-เฝ้าระวัง ภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน และการดูแล	เพื่อประเมินความเสี่ยงและเฝ้า ระวังภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia) และภาวะเลือด เป็นกรด (DKA)	สอนการประเมินอาการทาง คลินิก สาธิตการเจาะDTXเพื่อหา ระดับน้ำตาลในเลือด และอธิบาย วิธีการแลเมื่อมีภาวะ Hypo- Hyperglycemia
2	เทคนิคการฉีดยาอินซูลิน	เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาอินซูลิน ถูกต้องและผู้ดูแลมีทักษะการฉีดที่ ถูกต้อง	สอนสาธิตและตรวจสอบเทคนิค การฉีดอินซูลิน (Re- demonstration) การหมุนเวียน ตำแหน่งฉีด และการเก็บรักษายา
3	โภชนาการและการนับ คาร์โบไฮเดรต	เพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการและ การคำนวณอาหารให้สอดคล้องกับ อินซูลิน	สอนการนับส่วนอาหาร (Carb counting) และการอ่านฉลาก โภชนาการ เชื่อมโยงกับปริมาณ อินซูลินที่ต้องได้รับ
4	การตรวจ Urine Ketone การคำนวณอินซูลิน	เพื่อตรวจ Urine ketone ได้ ถูกต้อง สามารถคำนวณปริมาณอินซูลินที่ จะฉีดตามสูตรที่แพทย์ให้ได้ถูกต้อง	สอนการตรวจ Urine ketone สอนการคำนวณปริมาณอินซูลิน ที่จะฉีดตามสูตรที่แพทย์ให้

.....
(อาจารย์สุภาวดี ไชยเดชาธร)

ผู้เสนอ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภารัตน์ สุวรรณไวพัฒนา)

หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

ผู้เห็นชอบ